

ΜΑΝΙΦΕΣΤΟ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΙΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ
ΝΑ ΚΑΝΟΥΝ ΣΥΝΕΙΔΗΤΗ ΕΠΙΛΟΓΗ

Το Σκεπτικό

1. Η Οδηγία 2011/24/ΕΕ για την εφαρμογή των δικαιωμάτων των ασθενών στο πλαίσιο της διασυνοριακής υγειονομικής περίθαλψης είναι μία ευκαιρία για την ενίσχυση των δικαιωμάτων όλων των Ευρωπαίων πολιτών σε σχέση με τις υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης, αφού οι πολίτες κάθε κράτους μέλους θα επωφεληθούν εξίσου από σειρά διατάξεων, οι οποίες έχουν, κατ' αρχάς, σχεδιασθεί για την προστασία των δικαιωμάτων των διασυνοριακών ασθενών.

2. Το δικαίωμα των ασθενών “να κάνουν συνειδητή επιλογή” (άρθρο 4, παράγραφος 2, στοιχείο β), της Οδηγίας) αναγνωρίζει πλέον επίσημα **“το δικαίωμα της ελεύθερης επιλογής”** [1] και **“το δικαίωμα της πληροφόρησης”** [2] της Ευρωπαϊκής Χάρτας για τα Δικαιώματα των Ασθενών, την οποία εκτόνησε το Δίκτυο Ενεργών Πολιτών (Active Citizenship Network, ACN), το 2002. Η βελτιωμένη ενημέρωση σχετικά με τις υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης θα προαγάγει την εφαρμογή της αρχής αυτής, επιτρέποντας σε όλους τους ασθενείς να έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες, οι οποίες είναι καλύτερα προσαρμοσμένες στις προσωπικές τους ανάγκες, τόσο στο εξωτερικό όσο και στην χώρα/περιοχή (προέλευσής) τους.

3. Η εξελισσόμενη μεταφορά της Οδηγίας, η οποία αναφέρει ρητά, ότι **“τα κράτη μέλη διασφαλίζουν, ότι τα Εθνικά Σημεία Επαφής συμβουλευονται Οργανώσεις ασθενών”** (άρθρο 6, παράγραφος 1, της Οδηγίας), είναι μοναδική ευκαιρία, για να ενισχυθεί η συνεργασία μεταξύ εθνικών (ασφαλιστικών) φορέων και εκπροσώπων ασθενών και χρηστών, προκειμένου να συμφωνήσουν για την λήψη/υιοθέτηση μέτρων εφαρμογής (συμπεριλαμβανόμενης της μεταφοράς της Οδηγίας), κατά το δυνατόν περισσότερο προσαρμοσμένων στις ανάγκες και προσδοκίες των πολιτών κάθε χώρας.

Τι ζητά το Δίκτυο Ενεργών Πολιτών;

1. Οι Οργανώσεις πολιτών, που αντιπροσωπεύουν ασθενείς και χρήστες, πρέπει να εμπλακούν με την διαδικασία μεταφοράς της Οδηγίας σε κάθε κράτος μέλος. **Πρέπει να διατυπώνουν τις απόψεις τους σχετικά με το σύνολο των εθνικών διατάξεων, που αφορούν στην εφαρμογή του κειμένου**, ιδίως ως προς εκείνες, που αφορούν στην ενημέρωση των πολιτών και την απόδοση των δαπανών της διασυνοριακής υγειονομικής περίθαλψης, δοθέντος ότι και τα δύο αυτά ζητήματα ασκούν αποφασιστική επιρροή στην αποτελεσματική άσκηση του δικαιώματος για συνειδητή επιλογή.

2. Κάθε αναφερόμενη από την Οδηγία πληροφορία **πρέπει να είναι άμεσα προσβάσιμη μέσω των Εθνικών Σημείων Επαφής**, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με επιλογές περίθαλψης (εναλλακτικές προτάσεις θεραπευτικής αγωγής), με την διαθεσιμότητα, την ποιότητα, την ασφάλεια και τις τιμές των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης, τις οποίες προσφέρουν οι διαφορετικοί πάροχοι στο κράτος μέλος περίθαλψης.

3. Επίσης, τα **Εθνικά Σημεία Επαφής θα έπρεπε να διαθέτουν πληροφόρηση σχετικά με τις λίστες αναμονής και τον εξανθρωπισμό της περίθαλψης**, παρά το γεγονός, ότι η Οδηγία δεν το προβλέπει ρητά, αφού πρόκειται για ζητήματα – κλειδιά, που προσδιορίζουν αποφασιστικά την επιλογή των ασθενών.

4. Πέραν των δικτυακών πύλων, τα Εθνικά Σημεία Επαφής **πρέπει να δημιουργήσουν υπηρεσία προσωποποιημένης ενημέρωσης των πολιτών με τηλεφωνική ή ηλεκτρονική επικοινωνία.**

5. Κάθε ενημέρωση μέσω Εθνικών Σημείων Επαφής **πρέπει να είναι διαθέσιμη σε περισσότερες γλωσσικές αποδόσεις**, συμπεριλαμβανόμενης της αγγλικής.

Οι δικτυακές πύλες των Εθνικών Σημείων Επαφής πρέπει να προάγουν **γραφικές αναπαραστάσεις στοιχείων/δεδομένων**, που δεν απαιτούν ειδικές γλωσσικές ικανότητες.

6. **Το περιεχόμενο, η παρουσίαση και η οργάνωση της πληροφορίας (πληροφόρησης)** στις δικτυακές πύλες των Εθνικών Σημείων Επαφής θα έπρεπε **να έχουν συμφωνηθεί από κοινού με τους εκπροσώπους ασθενών και χρηστών**, έτσι ώστε η πρόσβαση στην ενημέρωση να είναι εύκολη και εύληπτη εκ μέρους των πολιτών.

7. Η αποτελεσματική παροχή πληροφόρησης από τα Εθνικά Σημεία Επαφής πρέπει **να αξιολογείται και να αναθεωρείται σε συνεργασία με εκπροσώπους ασθενών και χρηστών**, κατά τακτά χρονικά διαστήματα (σε κανονική βάση).

8. **Ενημερωτικές εκστρατείες** για την ευαισθητοποίηση των πολιτών σχετικά με τα δικαιώματά τους, που απορρέουν από την Οδηγία και την ύπαρξη Εθνικών Σημείων Επαφής, θα οργανωθούν με την ευκαιρία της έναρξης ισχύος των εθνικών μέτρων εφαρμογής της Οδηγίας σε κάθε κράτος μέλος, το αργότερο μέχρι 25 Οκτωβρίου 2013. Στις εκστρατείες αυτές **θα εμπλακούν Οργανώσεις πολιτών, που εκπροσωπούν ασθενείς και χρήστες.**

Υποσημειώσεις:

Ευρωπαϊκή Χάρτα για τα Δικαιώματα των Ασθενών

[1] *Κάθε άνθρωπος έχει δικαίωμα να επιλέγει ελεύθερα ανάμεσα στις διάφορες θεραπευτικές διαδικασίες και στους ειδικούς των υπηρεσιών υγείας κατόπιν επαρκούς πληροφόρησης.*

[2] *Όλοι οι άνθρωποι έχουν το δικαίωμα της πρόσβασης σε κάθε είδους πληροφορία σχετικά με την κατάσταση της υγείας τους, τις υπηρεσίες υγείας και τον τρόπο να τις χρησιμοποιήσουν καθώς επίσης και σε κάθε πληροφορία, που είναι διαθέσιμη κατόπιν έρευνας και τεχνολογικής καινοτομίας.*